

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/84/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7724202495
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7724202495.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členiek senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletých: B. H., H.. XX.X.XXXX, A. H., H.. XX.X.XXXX, A. H., H.. XX.X.XXXX B. A. H., H.. XX.X.XXXX, všetky trvale bytom E. Č.. XXX/XX, S. H. V., X. Z., R..Č.. L. S. M. B. Q. Z., U.. E. Č.. X, Z., zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z., K. Č.. X, Z., deti rodičov: matky P. S., Q.. S., H.. XX.X.XXXX, trvale bytom E. Č.. XXX/XX, S. H. V., R..Č.. U. E. Č.. XX, Z. a otca A. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. Č.. XXX/XX, S. H. V., X. Z., R..Č.. U. E. Č.. XX, Z., obaja právne zastúpení: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Peter Szárszoi, s.r.o., Štefánikova č.8, Michalovce, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z., Odbor sociálnych vecí a rodiny na nariadenie neodkladného opatrenia o umiestnenie maloletých detí do Centra pre deti a rodiny, o odvolaní matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 15P/100/2024-17 zo dňa 13.6.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje uznesenie.
- Dáva podnet súdu prvej inštancie na začatie konania vo veci samej o úpravu práv a povinností k maloletým deťom.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v konaní o návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti súdu o maloleté deti, napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie v znení:

„I. N a r i a d ť u j e umiestnenie maloletých detí H.: B., nar. XX.X.XXXX, A., nar. XX.X.XXXX, A., nar. XX.X.XXXX a A., nar. XX.X.XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Z., E. 7, Z..“

II. Toto neodkladné opatrenie bude trvať 6 (šesť) mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.“

2. Súd vyhovel návrhu kolízneho opatrovníka za aplikácie § 367 zákona č.161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) v záujme maloletých detí na základe zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci keď dospel k záveru o nevyhnutnosti okamžitej úpravy pomerov tak, že maloleté deti budú dočasne umiestnené v Centre pre deti a rodiny Z.. Konštatoval hrozbu, že výchova, výživa a morálny vývin detí bude aj naďalej vážne ohrozený, rodinné prostredie nie je bezpečné pre všestranný vývin týchto detí, preto je dôvodné a v ich najlepšom záujme umiestnenie v zariadení pre výkon súdnych rozhodnutí do doby, kým rodičia nepreukážu vhodné náhradné riešenie ich situácie, ktoré by zabezpečilo maloletým deťom zdravé a bezpečné rodinné prostredie. Táto forma starostlivosti je v súčasnej dobe najlepším možným riešením životnej situácie maloletých detí. Za osvedčenú považoval súd skutočnosť, ktorú nahlásila najstaršia dcéra rodičov, maloletá B. sociálnej pedagogičke školy a ktorú obaja rodičia zhodne priznali, že matka detí poskytuje sexuálne služby v rodinnom prostredí s vedomím otca detí, pričom obaja rodičia zo začiatku nepripúšťali a nevnímali tento spôsob obživy ako

nevhodný a ohrozujúci morálny vývin detí, snažili sa situáciu bagatelizovať tvrdením, že oni sa príkladne o deti starajú, deti majú všetko, nie sú záškoláci a obhajovali sa tým, že táto činnosť matky prináša do rodiny veľké financie, ktoré by si nevedeli zadovážiť inou pracovnou činnosťou. Obaja rodičia zhodne uviedli, že ich deti, prítomné doma počas poskytovania sexuálnych služieb, nič nevnímajú, pretože v tomto čase sa o deti stará otec a nedovolí im vstúpiť do izieb, kde sa tieto služby vykonávajú. Matka priznala, že je závislá na hazardných hrách a potrebovala by psychiatrickú pomoc, ktorú však už dlho nevyhľadala, v minulosti bola liečená na anorexiu, lieky na ukludnenie si zháňa inou cestou. Slovné pripustila aj možnosť umiestnenia maloletých detí v centre pre deti a rodiny, pretože nateraz nevie riešiť svoju situáciu. Obaja rodičia priznali, že sexuálne služby svojej partnerky v utajení pred zákazníkmi sleduje aj otec detí. Mladšie maloleté deti uviedli, že rodičia sa o nich dobre starajú. Najstaršia dcéra B. uviedla po opakovaných vstupoch kolízneho opatrovníka do rodiny, že rodičia sa v starostlivosti zlepšili, kupujú jej dobré jedlo a mama jej sľúbila aj mobil, dokonca ju už aj pochválila, že fyzicky dobre vyzerá na rozdiel od minulosti, keď jej tvrdila, že je tučná a škaredá. Maloletá B. bola z dôvodu výraznej straty hmotnosti hospitalizovaná na Detskej psychiatrii v Z. od 27.5. do 30.5.2024. Jej pobyt bol predčasne ukončený a rodičia podpísali reverz. Miera ohrozenia maloletých detí v rodine je zo strany kolízneho opatrovníka vyhodnotená ako vysoká a v tejto rodine je podozrenie aj na násilie v rodine, kedy nie je možné vylúčiť, že matka tieto sexuálne služby vykonáva pod nátlakom svojho druhu a tento má úchylné sklony správania. Z pozorovania sociálneho pracovníka v prejavoch správania maloleté deti vykazovali výraznú úľavu nad tým, že sa o dianie v ich rodine už niekto dozvedel a niekto zaujíma. Vzhľadom k tomu, že rodičia iba slovné deklarovali, že tieto služby už matka v rodinnom prostredí nevykonáva, avšak nepreukázali riešenie ich životnej situácie tým, že by si otec alebo matka maloletých detí našli náhradný zdroj príjmu z oficiálnej pracovnej činnosti a už aj preto, že rodina je zadlžená, je dôvodná obava, že výchova, výživa a morálny vývin detí je naďalej vážne ohrozený a rodinné prostredie nie je bezpečné pre všestranný vývin týchto detí.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podali v zákonnej lehote odvolanie rodičia maloletých detí, žiadajúc okamžité zrušenie napadnutého uznesenia. S rozhodnutím vyslovili nesúhlas z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b/, d/ a f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP). Zhodne popierajú v rozhodnutí uvedené skutočnosti, považujú to za vymyslené a nepravdivé. Za spúšťač nedorozumenia považujú nerozvážnosť a pubertálnu rebeliu najstaršej dcéry, čím sa spustila séria nezákonných vstupov pracovníkov SPODaSK do ich obydľia. Uviedli, že pri prvej návšteve pracovníčok úradu dňa 3.6.2024 sa matka priznala, že poskytuje sexuálne služby nie v domácnosti, na čo pracovníčky konštatovali, že je domácnosť nevhodná, dieťa nemôže spať pri matke, bez bližšieho odôvodnenia. Bývajú v trojizbovom rodinnom dome s oploteným dvorom a následne deťom zariadili izbu tak, aby malo každé vlastnú posteľ. Na druhý deň pracovníčky prišli a po tom ako zistili, že rodičia zjednali nápravu, vyhlásili, že sú nebezpeční rodičia, následne k nim chodili ešte asi štyri dni každý deň na jednu až dve hodiny. Po poslednej návšteve prišli až 14.6.2024 s neodkladným opatrením súdu pre najmenšieho A. a oznámili rodičom, že ostatné deti zobrali zo školy. Rodičia zistili, že kolízne pracovníčky bez vedomia rodičov opakovane navštevovali deti v škole, kde im sľubovali, že ich nevezmú do žiadneho centra, nemajú sa čoho báť. Po tejto mimoriadne traumatizujúcej situácii, rodičia na pokyn úradníčok na úrade v hlbokom citovom rozrušení podpísali úradný záznam, obsahujúci nepravdivé informácie, pretože im bolo povedané, že musia, bez právneho zástupcu s cieľom dostať sa k svojim deťom. Na návšteve detí v Centre zistili, že tam deti plačú, najmenší syn si búchal hlavu o stenu, mal na celom čele modriny, zamestnancom vadilo, že spravili deťom nákup. Zistili, že je tam desať detí v troch izbách, pričom ich dom považovali pracovníčky za nevyhovujúci. Deti im nechcú ani ukázať. Matka po prvej návšteve pracovníčok dňa 3.6.2024 okamžite skončila s poskytovaním sexuálnych služieb a hľadá si prácu. Dovtedy ju nikto z úradu, ani zo školy nekontaktoval. Matka popiera závislosť, alebo žeby hrala hazardné hry. Vo veku desať rokov bola liečená na anorexiu. Odvolatelia namietali, že pri tak závažnom zásahu do rodinného života rodičov a maloletých detí by si mal súd tvrdenia overiť a v tomto prípade si iba osvojil tvrdenia navrhovateľa a arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia rozhodol. Matka ďalej poprela, že by niekedy pripustila možnosť umiestnenia detí v centre, tiež žeby ju niekedy otec maloletých detí do poskytovania sexuálnych služieb nútil, ani ju nikdy pri tejto činnosti nesledoval. Otec sa proti týmto, podľa odvolateľov vymysleným obvineniam, ohradil. Uviedol, že mal veľa zamestnaní a nemá problém zamestnať sa aj v súčasnosti, aktuálne absolvuje pracovné pohovory. K prevzatiu dcéry B. na reverz rodičia uviedli, že tak urobili na naliehanie dcéry, ktorá plakala, že ju nútia pod hrozbou trestov jesť väčšie množstvá jedla, ktoré nezvláda. Nový mobil jej kúpili, lebo ten potrebovala. Takisto kupujú deťom rôzne dary, ak majú dostatok finančných prostriedkov. Niekedy tieto veci musia založiť v záložni, aby mohli kúpiť veci, ktoré potrebujú na bežný chod domácnosti a keď našetria, tieto veci vyberú späť.

S poukazom na ustanovenia Čl. 8 a 16 a § 326, § 327 a § 132 CSP odvolatelia trvajú na tom, že navrhovateľ nepodložil svoje tvrdenia žiadnymi dôkazmi, nevypočul maloleté deti. V danom prípade neboli podľa odvolateľov splnené formálne podmienky pre vydanie (nariadenie) neodkladného opatrenia, už samotný návrh neobsahoval základné zákonom stanovené náležitosti a v čase vydania neexistovali skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nutnosť vydania, t.j. bola opomenutá aplikácia § 329 ods.2 CSP. Odvolaním napadnuté uznesenie vykazuje známky arbitrárnosti a svojvôle, čo je v danom prípade, kedy bol vykonaný mimoriadne invazívny zákrok do osobnej sféry, práva na rodinný život a práva na súkromie rodiny, v rozpore so zákonom.

4. K odvolaniu rodičov maloletých detí sa vyjadril kolízny opatrovník podaním zo dňa 2.7.2024, ktorý k námietkam odvolateľov zdôraznil, že odo dňa 3.6.2024, kedy vykonal šetrenie v školskom zariadení, vypočul primerane veku maloleté deti na pôde školy a za prítomnosti personálu školy pedagógov, riaditeľa školy spoločne zisťoval a získaval informácie vo veci ohlásenej situácie maloletých detí. Ďalej na objasnenie postupu uviedol, že v rámci zisťovania a procesu zhodnotenia miery ohrozenia maloletých detí boli zachytené neprimerané formy správania a narušené vzťahy v rodine, ktoré vzhľadom k ich veku, a vývinovému obdobiu môžu mať závažný patologický dopad na ďalší vývin, najmä psychické zdravie maloletých detí. V ten istý deň 3.6.2024 úrad vykonal návštevu rodičov v domácom prostredí maloletých detí, pohovor a boli prešetrené pomery v domácnosti. Vyjadreniami rodičov a maloletých detí bolo zistené, že k poskytovaniu sexuálnych služieb matkou dochádzalo v domácom prostredí a aj v čase, kedy boli v domácnosti prítomné všetky štyri maloleté deti. Po zhodnotení situácie v rodine a určení vysokej miery ohrozenia maloletých detí oboch biologických rodičov požiadali o okamžité upustenie od praktizovania činnosti poskytovania sexuálnych služieb, už vôbec v domácnosti maloletých detí, s čím obaja súhlasili a potvrdili svojím podpisom. Úrad dňa 4.6.2024 podal v zmysle zákonnej povinnosti, vyplývajúcej štátnym orgánom z § 3 ods. 2 Trestného poriadku, podnet na začatie trestného stíhania pre podozrenie z trestného činu ohrozovania mravnej výchovy a sexuálneho zneužitia maloletých detí. Úrad sa snažil na základe zistených skutočností predísť vyňatiu maloletých detí z rodinného prostredia. Oslovená bola preto stará matka zo strany otca detí pani Q. H., pričom počas rozhovorov s maloletými deťmi a rodičmi získali informácie, že stará matka o poskytovaní sexuálnych služieb matky detí mala vedomosť, mala byť podľa ich vyjadrení tiež prítomná v čase, kedy matka poskytovala sexuálne služby klientovi a to za prítomnosti detí a starej matky v byte. Malo sa tak stať aj v deň, kedy odišli z domácnosti pracovníčky úradu. Na túto situáciu upozornili počas rozhovorov samotné maloleté deti. Z tohto dôvodu nebola stará matka dôveryhodnou a spôsobilou osobou, ktorá by dokázala maloleté deti ochrániť od krízovej situácie v domácnosti detí. Stará matka detí uvádzala ďalšie fakty, podľa ktorých jej zdravotný stav nie je dobrý, prekonala infarkt, je osoba ťažšie mobilná a slabo počujúca. Uviedla, že bude vhodné do času, kým si rodičia vyriešia situáciu detí umiestniť do CDR s tým, aby ich mohli navštevovať. Z výpovedí maloletých detí vyplynulo, že matka detí poskytovala sexuálne služby aj v čase vstupov úradu do rodiny. Po odstránení profilu matky na internete mali rodičia vydržať pár dní, no napriek tomu maloleté deti uviedli, že sa rozprávali o tom, že stránku obnovia. Úrad sa o stav a situáciu maloletých detí intenzívne zaujímal a zaujíma, informoval sa v škole, u pediatra maloletých detí, písomne požiadal o stanovisko psychiatrickú nemocnicu Z.. Dňa 13.6.2024 dostal vyjadrenie nemocnice od ošetrojúcej lekárky detského oddelenia psychiatrickej nemocnice, ktorá udáva, že obom rodičom pred podpísaním reverzu k prepusteniu z hospitalizácie predchádzal pohovor, kedy boli rodičia zrozumiteľne poučení o vhodnosti absolvovať hospitalizáciu ich dcéry (B.) v plnom rozsahu, o nutnosti ukončiť diferenciálno-diagnostický proces, psychologické vyšetrenie, ordinovanie farmakoterapie. Rodičia napriek tomu odmietli a dieťa tak bolo predčasne na žiadosť rodičov prepustené do starostlivosti ambulantného pedopsychiatra. Dieťa odchádzalo z hospitalizácie s predbežne určenou diagnózou adaptačné poruchy, zmiešaná úzkostná a depresívna porucha. Maloleté deti boli dňa 14.6.2024 umiestnené do Centra pre deti a rodiny Z. na základe vydaného neodkladného opatrenia Okresného súdu Michalovce č. k. 15P/100/2024 zo dňa 13.6.2024, vykonateľného dňa 14.6.2024. Rodičom boli poskytnuté všetky potrebné informácie, odovzdané kontakty na pracovníkov zariadenia na výkon rozhodnutia súdu CDR Z.. Rodičia sú motivovaní, majú možnosť stretávať sa s maloletými deťmi, priniesť im veci, sladkosti. Rovnako tak majú možnosť detí byť v kontakte s rodinnými príbuznými, ktorých prizývajú rodičia detí. Úrad zrealizoval dňa 19.6.2024 prípadovú konferenciu v CDR Z.. Na začiatku stretnutia prípadovej konferencie sa matka nezvítala so svojimi deťmi, ale po vstupe do miestnosti maloletej B., vravela jej „prosím ťa stiahni to obvinenie, ešte sa dá, aby si to stiahla, prosím ťa urob to pre nás a pôjdete domov“. Maloletá B. sa spýtala sociálnej pracovníčky, či sa to dá, aby to stiahla späť. Rodičom bolo vysvetlené, že vstup do rodiny a priebeh udalostí, výkonu opatrení orgánu SPODaSK, je z dôvodu vážneho podozrenia z ohrozenia psychického zdravia a mravnej výchovy maloletých detí zo strany

oboch rodičov. Dieťa nepodalो žiadne trestné oznámenie, bola im znova vysvetlené, aká je funkcia kolízneho opatrovníka. Rodičia na začiatku stretnutia zaujali postoj obete, ako ich každý odsudzuje, vzali im deti a nechápu, prečo musia byť preč z domu, veď im nič nerobili, svoje deti veľmi ľúbia. Rodičia pozornosť odkláňali na iné skutočnosti, snažili sa vykresliť ako dobrí rodičia. Odkláňali pozornosť, upozorňovali na nedostatky pri starostlivosti v zariadení, ktoré postrehli a nepáčia sa im. Zúčastnení sa dohodli na postupoch, stanovili sa úlohy pre všetky participujúce subjekty, ktoré tunajší úrad spracoval v pláne sociálnej práce s rodinou. Cieľom plánu je sanácia rodinného prostredia a návrat maloletých detí do rodinného prostredia. Rodičia detí naďalej nevnímajú svoje správanie a spôsob života ako ohrozujúci pre zdravie ich maloletých detí, práve naopak vnímajú ho ako normálny. Opakovane uvádzajú, že ich deti majú doma všetko čo potrebujú. Obaja rodičia majú vedomosť, že bol podaný podnet na začatie trestného stíhania z dôvodu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, nevnímajú to závažne. Nepáči sa im, že deti majú málo jedla, že nemajú dostatok sladkostí, že musia robiť to, čo im dovoľia pracovníčky v CDR. Nevnímajú svoje zlyhanie v role rodiča, ktorí má maloletým deťom zabezpečiť bezpečné, milujúce prostredie, zabezpečiť základné potreby a neohrozovať ich na psychickom zdraví a vývine. Rodičia opakovane uvádzajú, že sa s deťmi snažili chodiť k lekárovi, komunikovať so školou len aby bolo všetko v poriadku. Opomínajú skutočnosť, ako praktizovali poskytovanie sexuálnych služieb matkou detí priamo v domácom prostredí maloletých detí a za ich prítomnosti. Z výpovedí maloletých detí vyplýva, že rodičia nenechali svoje maloleté deti napríklad dopozerať film, preto že matka mala klienta. Deti museli byť zatvorené potichu v jednej izbe, až do času, kedy klient matky odíde z bytu. Ďalej maloleté deti uvádzali, že otec detí bol niekedy s nimi v izbe a niekedy bol v izbe spolu s matkou. Smutnou realitou je, že rodičia spôsob fungovania rodiny nevnímajú ako psychické zdravie maloletých detí ohrozujúce. Takéto správanie oboch rodičov naďalej vníma kolízny opatrovník ako vysoko rizikové pri zabezpečení starostlivosti o morálnu výchovu maloletých detí a ich zdravý psychický vývin. Správanie svojich rodičov maloleté deti vnímali, že to čo sa deje v ich domácom prostredí je bežné aj v iných rodinách. Matka detí vyhľadala, ako jej bolo odporúčané, svoju ošetrojúcu lekárku z odboru psychiatrie s tým, že ak by bol jej stav vyžadujúci hospitalizáciu, bude súhlasiť a absolvuje ju. Matka prejavila snahu liečiť sa aj zo závislosti na automatoch. S týmto stavom matka nedokáže sama pracovať a prestať s tým, zo dňa na deň. Uvádzala, že nebola hrať posledné dni, lebo nemá peniaze. Zrušili matkin profil a nebudú zakladať nový. Uvádzali, že ich nikto nebol vyšetrovať z polície, čakajú, povedia pravdu. Matka detí prisľúbila, že nebude vykonávať sexuálne služby v bytovom zariadení rodiny. V čase návštev a vstupov úradu do rodiny maloletých detí boli situácie, kedy bránili orgánu SPODaSK vykonať preverenie stavu maloletých detí a najmladšieho dieťaťa A., čo vnášalo silné pochybnosti o bezpečnosti prostredia detí. Záujem o deti od ich umiestnenia prejavujú obaja rodičia. Spolupracujú s úradom, s CDR. Bol vypracovaný plán sociálnej práce s rodinou. Cieľom je sanácia rodinného prostredia. V súčasnosti sa matka musí, podľa kolízneho opatrovníka, psychicky zotaviť z následkov dlhodobého poskytovania sexuálnych služieb a závislosti na automatoch. Vzniká potreba rehabilitácie psychického stavu matky z následkov dlhodobého poskytovania sexuálnych služieb, ktorých činnosť chce matka ukončiť. Navštevuje svojho ošetrojúceho lekára z odboru psychiatrie, je spolupracujúca. Otec si bude aktívne hľadať prácu, resp. brigádu, aby dokázal zabezpečiť svoju rodinu po stránke finančných istôt. Matke detí nutné vytvoriť priestor prevziať rolu matky a zabezpečovať starostlivosť a výchovu k svojim maloletým deťom. Aj naďalej im bude umožnené deti v zariadení navštevovať a prejavovať záujem o ne, tak aby nedošlo k pretrhnutiu citovej väzby medzi rodičmi a deťmi. Rodičia v súčasnosti popierajú svoje výpovede, zmenili rétoriku výpovedí. Úradu bolo doručené dňa 24.6.2024 upovedomenie Okresnej prokuratúry a odboru kriminálnej polície o začatí konania vyšetrovateľom policajného zboru. Úrad sa bude zaoberať o výsledky vyšetrovania polície vo veci podaného trestného oznámenia ako aj o výsledky spolupráce matky s odborným lekárom. V súčasnej dobe nie je osoba, ktorá by bola ochotná a schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, s prihliadnutím na situáciu v rodinnom prostredí maloletých detí. Úrad tiež podal Okresnému súdu Michalovce dňa 19.6.2024 návrh na uloženie výchovného opatrenia, kedy má za to, že rodičia získajú priestor na zmenu životného štýlu, spôsobu zabezpečenia rodiny po finančnej stránke. Je potrebné zabezpečiť, aby deti pod vplyvom odborníka spracovali prežitú udalosť, zmierili sa so situáciou a začali ju vnímať objektívnejšie. Orgán SPODaSK trvá na dôvodoch, ktoré uviedol v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Rodinné prostredie toho času nepovažuje za bezpečné a pobyt detí v rodine vníma ako vážne ohrozenie ich morálneho vývinu. Výkonom ďalších opatrení bude pracovať na úprave pomerov v rodine, aby v prípade pozitívnej zmeny sa tieto mohli navrátiť k rodičom .

5. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka odvolatelia opakovane namietajú nepredloženie dôkazov, považujúc tvrdenia za klamlivé. Nebol predložený dôkaz o šetrení v škole, žiaden záznam alebo správa o zachytení o návšteve úradu v škole za prítomnosti riaditeľa školy, pedagóga. Namietali ďalej tvrdenie,

že stará mam detí vedela o poskytovaní sexuálnych služieb matkou, to sa dozvedela až od sociálnej pracovníčky, ktorá to šíri bez dôkazov. Ako o možnom riešení situácie stiahnutím oznámenia ich informovala vedúca pracovníčka CDR. Potvrdili, že poukazovali na nedostatky v CDR, najmä na stav ich najmladšieho syna, ktorý mal dlhé špinavé nechty, celú tvár spálenú od slnka, deti sa im sťažovali aj na šikanu, kde im má údajne zamestnankyňa CDR viackrát denne rozhádzať veci a nútiť ich to opakovane a okamžite upratovať. Podľa odvolateľov práve pobytom v CRD Michalovce dochádza k zhoršeniu psychického stavu maloletých detí, k zanedbanej hygiene a podobne. Čo sa týka situácie, kedy maloleté deti nemohli dopozerať film, tak klienti uvádzajú, že takáto situácia sa v ich rodine zopakovala viackrát, avšak vždy len ako trest za nevhodné a neslušné správanie maloletých detí. Vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 2.7.2024 považujú odvolatelia za zmes ničím nepodložených subjektívnych pocitov zamestnancov Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ktorými dehonestujú a urážajú, ponižujú ich pred vlastnými deťmi a rozvracajú ich rodinné ale aj susedské vzťahy. V následnom podaní zo dňa 22.7.2024 odvolatelia fotografiami, ktoré mali zachytávať kožné ochorenie maloletého A. a fajčenie maloletej A. preukazovali, že práve pobytom v CDR dochádza k zhoršeniu psychického stavu maloletých detí, k zanedbanej hygiene.

6. V stanovisku zo dňa 14.8.2024 kolízny opatrovník trval na svojich postupoch a vyjadreniach a zdôraznil, že funkcia kolízneho opatrovníka spočíva v ochrane práv a právom chránených záujmov dieťaťa, má na zreteli potreby dieťaťa rešpektujúc jeho individualitu a jedinečnosť dieťaťa, zohľadňujúc v akej životnej situácii sa nachádza, pričom z procesného postavenia kolízneho opatrovníka vyplýva povinnosť vždy uplatňovať procesné práva dieťaťa v konaní pred súdom. Úrad pri každom nahlásení, podaní podnetu negatívnej, ohrozujúcej životnej situácie maloletých detí, vždy náležite prešetruje pomery sociálne, bytové, ekonomické, zdravie a fyzický vývin, rozumový vývin, vzdelávanie, citový vývin, vývin osobnej identity, sociálny vývin a morálny vývin dieťaťa. Partnerom v tomto smere je pre úrad aj zariadenie na výkon rozhodnutia súdu CDR Z.. Úrad náležite komunikuje so zariadením od času umiestnenia detí v samostatne usporiadanej skupine. CDR Z. zaslalo odpoveď, naposledy dňa 14.8.2024, v znení, že v zariadení, kde sú maloleté deti umiestnené neevidujú žiadnu mimoriadnu udalosť v súvislosti s ich bežným fungovaním v samostatne usporiadanej skupine, či pri pravidelnom stretávaní detí s ich rodičmi. Maloletým deťom je poskytovaná psychologická intervencia zameraná na podporu a stabilizáciu psychického stavu detí v znení priloženej správy. V súčasnej dobe prebieha konanie, iniciované úradom, vo veci uloženia výchovného opatrenia pod sp.zn. 15P/109/2024. Na pojednávaní zo dňa 7.8.2024 súd vyhovel návrhu maloleté deti vypočuť. Maloletá A. od začiatku riešenia situácie a výkonu SPODaSK v rodine požiadala o to, že nechce aby jej výpovede poznali rodičia s odkazom na čl. 5 písm. g/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. V súčasnosti prebieha vyšetrenie na základe podnetu orgánu SPODaSK, ktoré nie je ukončené. Úrad podal súdu dňa 19.6.2024 návrh na uloženie výchovného opatrenia s určením doby, počas ktorej by mali rodičia zrealizovať úpravu rodinných pomerov, odstrániť a to relevantným a preukázateľným spôsobom, že v ich domácom prostredí nebudú maloleté deti vystavené tomu istému ohrozeniu, ktoré predchádzalo výberu maloletých detí z rodiny. Pojednávanie bolo stanovené na 7.8.2024, odročené na deň 25.9.2024. Maloleté deti budú/boli vypočuté dňa 24.9.2024 deň pred pojednávaním. V závere konštatoval, že kolízny opatrovník má mimoriadne postavenie účastníka konania, ktorý zabezpečuje ochranu maloletým deťom, jeho kompetencie sú dané a upravené v zákone č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK. Jeho vyjadrenia vždy zodpovedajú zisteným skutočnostiam, vyhodnotenými v priamej súvislosti a príčinnosti. Výstupy kolízneho opatrovníka sú nestranné, objektívne, lebo nezastupuje rodičov, na rozdiel od právnych zástupcov, ktorí smerujú obhajobu v intenciách požiadaviek svojich platiacich klientov.

7. V zmysle správy Centra pre deti a rodiny zo dňa 14.8.2024, maloletým deťom je od doby umiestnenia dňa 14.6.2024 poskytovaná všestranná starostlivosť, aj psychologickú starostlivosť internou psychologičkou, zameraná na priamu starostlivosť vo forme individuálnych intervencií s dieťaťom a intervencií so súrodeneckou skupinou a nepriamu starostlivosť, zahŕňajúcu prácu s ďalšími deťmi v samostatne usporiadanej skupine. V rámci minimalizácie možného negatívneho vplyvu vyňatia detí z domáceho prostredia a umiestnenia v CDR sa u maloletých detí eliminujú ďalšie zmeny, ostali zachované kontakty s rodičmi a ďalšími príbuznými, deťom sa nemenilo školské zariadenie, pokračovalo sa v zdravotnej starostlivosti začatej už v domácom prostredí - rehabilitácie, objednané lekárske vyšetrenia, maloletá A. sa zúčastnila školskej akcie, ktorá bola dohodnutá pred umiestnením do CDR a pod. Počas prípadovej konferencie došlo k zvýšeniu napätia a výraznejším emocionálnym prejavom zo strany matky detí počas výmeny názorov zúčastnených, čo mohlo negatívne vplyvať na prítomné deti, pričom zjavné emocionálne rozladenie sa prejavilo u maloletej B.. V rámci intervencií

bola tiež pozornosť venovaná podpore vzťahu s biologickou rodinou, no zároveň aj podpore kritického myslenia pri rozlišovaní spoločnosťou akceptovaných vhodných vzorcov správania a morálnych hodnôt. U maloletej B. bolo cieľom aj spracovanie pocitu viny, že jej pričinením sa ocitli v CDR. Psychologické intervencie boli tiež zamerané na prípravu detí na prípadný výsluch v rámci policajného vyšetrovania. U B. aj na prípravu na psychologické a pedopsychiatrické vyšetrenie, ktoré bolo dohodnuté s externými odborníkmi so súhlasom rodičov z dôvodu, že rodičia prevzali dieťa na reverz z detského psychiatrického oddelenia, kde bolo hospitalizované ešte pred umiestnením do CDR pre podozrenie na poruchu príjmu potravy a nebolo možné zo strany zdravotníckeho zariadenia urobiť komplexné vyšetrenie. Taktiež pri stretnutí s rodičmi bola pozornosť venovaná podpore vzájomnej spolupráce rodičov a zamestnancov CDR v prospech zdravého vývinu detí a edukácii rodičov o vhodných výchovných postupoch i zdravých stravovacích návykoch pri starostlivosti o deti.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods.5 písm. c/ CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

9. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje, vrátane dôvodov, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Aktuálne sa maloleté deti nachádzajú od 14.6.2024 v zariadení Centra na základe predmetného predbežne vykonateľného právoplatného rozhodnutia okresného súdu. Rodičia maloletých detí ani v rámci odvolacieho konania nepreukázali zastabilizovanie zdravého domáceho prostredia v záujme riadnej výchovy maloletých detí. Nie je možné zohľadniť len tvrdenia rodičov, ktoré nemajú oporu v reálnej zmene pomerov a to i vzhľadom na ich rozporné situačné vyjadrenia a tiež anamnézu predchádzajúceho vývoja ich rodičovských možností a schopností s tendenciou zastierania a popierania objektívnych skutočností (napr. v konaní vedenom pod sp.zn. 15P/147/2011, 2P/108/2011, 2P/71/2011, 15P26/2011).

10. Podľa ustálenej súdnej praxe pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje minimálne osvedčenie skutočností podstatných pre rozhodnutie. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010).

11. V danom prípade bola osvedčená potreba naliehavej úpravy v záujme maloletých detí nariadením neodkladného opatrenia, ktoré je dočasného charakteru do doby nápravy aktuálneho stavu, resp. úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom v konaní vo veci samej. V konaní bolo nateraz osvedčené riziko, že maloleté deti sú vystavené nezodpovednej a neuvedomelej starostlivosti zo strany matky a otca, ktorá je toho času v štádiu rezistentná voči spoločenským morálnym štandardom vo vzťahu k výchove maloletých detí, dbajúc na ich riadny vývin a vývoj. Z uvedených dôvodov tiež odvolací súd považuje aktuálne psychické zdravie a priaznivý vývoj maloletých detí za vážne ohrozené, a preto sa stotožňuje s potrebou nariadenia neodkladného opatrenia v predmetnom rozsahu. Starostlivosť v zariadení pre deti a rodiny nie je ideálnou formou starostlivosti o maloleté deti, v tejto situácii je však takéto opatrenie v ich záujme a to do doby riadneho preskúmania rodinných, osobných pomerov detí a ich rodičov, blízkych príbuzných. O doby umiestnenia maloletých detí v CDR, čiastočne i pred tým, je rodičom i deťom poskytovaná intervencia a podpora s cieľom stabilizácie situácie v rodine. Do doby preskúmania rodinných pomerov maloletého dieťaťa a najmä okamžitej trvalej zmeny osobných, rodinných pomerov zo strany matky a otca, je tak úprava starostlivosti o dieťa nariadením neodkladného opatrenia nevyhnutná.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 CMP najdlhšie po obdobie 6 mesiacov od jeho vykonateľnosti.

13. Zároveň odvolací súd považuje za potrebné začať konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému deťom vo veci samej (§ 365 ods. 6 CMP). Samostatné konanie nie je potrebné začínať, ak

by konanie o zmenu starostlivosti s meritórnym výsledkom prebehlo na základe návrhu alebo z úradnej moci.

14. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, čo je všeobecným ustanovením pre rozhodovanie o trovách konania v konaniach vedených podľa CMP. V danom prípade nie sú dané dôvody na rozhodnutie podľa iných ustanovení CMP (§ 52 až § 55).

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).